

בש"פ 5799/16 - אחמד פודי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5799/16

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
אחמד פודי

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
6.7.2016 במ"ת 32481-05-16 שניתן על-ידי כב'
השופטת א' אריאלי

תאריך הישיבה: כ"ה בתמוז התשע"ו (31.7.16)

בשם העורר: עו"ד ניזאר עבוד

בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 6.7.2016 (מ"ת 32481-05-16, השופטת א' אריאלי) לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 16.5.2016 הוגש נגד העורר, תושב נצרת, כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיפים 144(ב) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); עבירות בנשק (החזקה) לפי סעיפים 144(ב) ו-29 לחוק; מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(3) לחוק; יריות באזור מגורים לפי סעיפים 340א ו-29 לחוק; היזק בזדון לרכוש לפי סעיפים 452 ו-29 לחוק; חבלה במזיד לרכב לפי סעיף 413 לחוק; נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון רכב תקף לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה; שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970; וכן הסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה.

3. על פי המתואר בכתב האישום, העורר הוא הבעלים של רכב מסוג הונדה (להלן: הרכב), על אף שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה ולא החזיק ברישיון רכב תקף. לפי הנטען, ביום 13.1.2016 בשעת לילה נהג העורר ברכב בסמוך לביתו של אדם המתגורר אף הוא בנצרת (להלן: המתלונן). עם העורר שהה ברכב אדם אחד נוסף לפחות, כשהם מובילים עמם נשק המוחזק שלא כדין וחפץ דליק. עוד נטען כי בהגיעם סמוך לבית המתלונן, פתח אחד מנוסעי הרכב באש לכיוון הבית ולכיוון רכבו של המתלונן, שחנה בסמוך. כמו כן, נוסעי הרכב או מי מהם הציתו את החפץ הדליק, השליכו אותו לעבר ביתו של המתלונן וברחו מהמקום, בידעם שיש אנשים בתוך הבית. כתוצאה מהירי נגרם נזק לגדר ביתו של המתלונן ולרכבו. יצוין כי לגבי חלק מן העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום נטען כי הן בוצעו בצוותא עם אדם אחר, אשר נגדו הוגש כתב אישום נפרד, או עם אנשים נוספים שנסעו ברכב.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בתחילה, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, אך טען כי עוצמתן הנמוכה, כמו גם שיקולים נוספים, מצדיקים את שחרורו לחלופת מעצר. בהמשך לכך, קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט המחוזי לפיה העורר ישוחרר למעצר בית מלא בבית אחרת בעכו, בתנאים מגבילים, ובמקביל יוזמן תסקיר בעניינו אשר יבחן את האפשרות לשחררו. בהמשך להסכמה זו, שוחרר העורר ביום 19.5.2016 לחלופת המעצר האמורה.

5. בתסקיר שהוגש ביום 16.6.2016 צוין כי העורר מגלה חוסר יציבות בכל תחומי חייו, מתנהל באופן אימפולסיבי ונוטה להיגרר אחר גורמים שליליים וכוחניים. שירות המבחן העריך כי קיימת סבירות גבוהה להישנות של התנהגות פורצת גבולות הדומה למיוחס לעורר בכתב האישום. על כן, שירות המבחן לא המליץ על שינוי בתנאים של מעצר הבית, כפי שביקש העורר. כיומיים לאחר הגשת התסקיר, הפר העורר את תנאי השחרור בכך שיצא מבית אחרת בעכו ושהה בעיר עפולה. בהמשך לכך, הגישה המדינה בקשה דחופה לעיון חוזר בהחלטה לשחרר את העורר לחלופת מעצר, בה עמדה על כך שיש לעצור אותו עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה התייחסה המדינה להפרת תנאי השחרור מצדו של העורר וכן טענה (ואף הציגה ראיות לכאורה ביחס לכך) כי לאחר שהעורר התבקש להזדהות על ידי שוטר בעת שהותו בעפולה, הוא התחזה לאדם אחר כשהוא נוקב בשם ובמספר זהות שאינם שלו. המדינה ציינה בבקשה כי בהמשך לאירועים אלה העורר נעצר, וכי בהתחשב בהם היא מסרבת לשחררו לחלופה.

6. ביום 6.7.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית המשפט המחוזי קבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ובכלל זה תיעוד שנקלט במצלמות האבטחה המוצבות במקום שבו התרחש אירוע הירי; הודאתו של העורר בחקירה כי הרכב שזוהה בצילומי מצלמות האבטחה הוא הרכב בבעלותו; מציאתם של מפתחות הרכב בחיפוש שנערך על גופו של העורר, לאחר שהעורר הצהיר בתחילה בפני שוטרים שערכו חיפוש בשכונתו כי הרכב אינו שלו; וכן תרמילי נשק שנמצאו בחיפוש שבוצע בתוך רכבו של העורר ונמצאו זהים לתרמילים אשר נתפסו בזירת הירי. ראיה נוספת שאליה התייחס בית המשפט

המחוזי היא תוצאות הבדיקה של שרידי ירי על גופו של העורר (שבה נמצאו שרידי ירי), בכפוף לכך שהודגש כי טרם ניתנה חוות דעת סופית של מז"פ בעניין זה. בית המשפט המחוזי הוסיף כי העובדה שרכבו של העורר ניתן לפתיחה והנעה על ידי כל מפתח אין בה כדי להחליש באופן מהותי את עוצמת הראיות לכאורה, שכן התרחיש לפיו אדם כלשהו השתמש ברכב לצרכי אותו אירוע ירי והשיבו למקומו היא דחוקה ואיננה נתמכת בכל ראיה.

7. בנוסף, בית המשפט המחוזי קבע כי העבירות שבהן מואשם העורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, הואיל ומדובר בעבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק חם. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי נוכח הפרתם של תנאי מעצר הבית שבהם שוחרר העורר קמה עילת מעצר נוספת ועצמאית לפי סעיף 21(א)(2) לחוק המעצרים.

8. לבסוף, בחן בית המשפט המחוזי את האפשרות להסתפק בעניינו של העורר בחלופת מעצר. בהקשר זה הודגש כי העורר הפר את תנאי מעצר הבית שאליו שוחרר בתחילה, ובכך הפר את האמון שניתן בו – בזמן שבו עדיין תלויה ועומדת הבקשה לעוצרו עד תום ההליכים. זאת ועוד, העורר הגיע לעיר עפולה, המרוחקת מרחק רב ממקום מעצר הבית שבו הוא שהה, ואף שיקר כאמור לשוטרים אשר עצרו אותו לבדיקה שגרתית והתחזה בפניהם לאדם אחר. בית המשפט המחוזי הוסיף והתייחס לעברו הפלילי של העורר, הכולל הרשעות רבות בעבירות של איומים, אלימות, וכן בעבירות תעבורה. נוכח כל האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי אין מקום לשחרר את העורר לחלופת מעצר, והורה כאמור על מעצרו עד תום ההליכים.

הטענות בערר

9. הערר שבפניי מופנה נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי.

10. על אף שמהחלטותיו של בית המשפט המחוזי עולה כי העורר הסכים בעבר לקיומן של ראיות לכאורה, נטען בערר כי הראיות נגדו הן ראיות נסיבתיות אשר מתייחסות ברובן לעובדה שהרכב אשר ממנו בוצע הירי מצוי בבעלות העורר. בעניין זה הודגש כי לבקשתו של העורר המשטרה ביצעה בדיקה לרכבו, וממנה עלה כי ניתן לפתוח את דלת הרכב ולהניעו באמצעות כל מפתח. לשיטת העורר, זוהי ראיה המאשרת את גרסתו לפיה אחרים היו אלו שפרצו לרכבו וביצעו את הירי מתוכו לעבר ביתו ורכבו של המתלון, ללא ידיעתו של העורר וללא הסכמתו.

11. בנוסף, נטען בערר כי הבדיקה של שרידי הירי שהונחה בפני בית המשפט המחוזי לא הייתה יכולה לשמש כראיה לכאורה מאחר שאין מדובר בחוות דעת ערוכה כדין של מז"פ, אלא במסמך שאינו בהיר ואשר לא ניתן ללמוד ממנו כי אכן התגלו שרידי ירי על גופו של העורר.

12. באשר לחלופת המעצר, העורר טוען כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר לא בחן את האפשרות לשחררו לחלופת המעצר שבה שהה בכפוף לתנאים מגבילים יותר או לחלופת מעצר חדשה. העורר מדגיש את נסיבותיו האישיות, ובכלל זה כי הוא מצוי במצב כלכלי רע וכי אשתו בהריון וסובלת מבעיות רפואיות. העורר מוסיף כי לא נשקפת ממנו סכנה למתלון, שכן אין ביניהם כל סכסוך או יריבות.

13. כמו כן, העורר טוען כי בית המשפט המחוזי לא ייחס משקל מספק לשיהוי שבו נקטה המשטרה בטיפול בתיק. בהקשר זה מציין העורר כי המשטרה עצרה אותו לראשונה בסמוך להתרחשותם של האירועים המתוארים בכתב האישום, ובהמשך לכך שהה עשרה ימים במעצר בית, ורק ארבעה חודשים לאחר ששוחרר נעצר בשנית על סמך ראיה שהייתה בידה של המשטרה עוד בתקופת מעצרו הראשון. לשיטתו, בהתחשב בשיהוי זה, כמו גם בעובדה שמשפטו של העורר צפוי להמשך זמן רב בשל כך שהוא מכחיש את המיוחס לו ובשל העובדה שטרם נקבעו מועדים לשמיעת הראיות בתיק, אין הצדקה לעוצרו עד תום ההליכים.

14. לבסוף, העורר חוזר ומדגיש את הצורך לשקול קיומן של חלופות מעצר פוגעניות פחות, ובכלל זה האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

15. מנגד, המדינה טוענת כי דין הערר להידחות – הן בשים לב לכך שהראיות לכאורה בעניינו של העורר מבוססות והן מאחר שאין לתת בו אמון.

16. באשר לראיות לכאורה, המדינה מצביעה על מכלול ראיתי המסבך את העורר, ובכלל זה הזיהוי של סימני ההיכר של כלי הרכב שלו בתיעוד המצולם; שינויי גרסאות שמסר העורר באשר לבעלותו על הרכב והשימוש בו; מציאת הקליעים המתאימים לזירת הירי ברכב ועוד.

17. בנוסף על כך, המדינה הגישה בדיון שהתקיים בפני ביום 31.7.2016 חוות דעת רשמית מטעם המז"פ באשר לסימני הירי, אשר קובעת כי אכן נמצאו סימני ירי ברורים על העורר, המצביעים לשיטת המז"פ על כך שהעורר ירה בנשק חם ובתחמושת, וכן על כך שמתוך רכבו של העורר או בסמוך מאד אליו נורו יריות. עמדת המדינה היא אפוא שבנסיבות שבהן הגנתו של העורר הייתה מבוססת על הטענה כי הוא כלל לא היה מצוי בזירת הירי, יש משמעות רבה לחוות הדעת האמורה.

18. באשר לחלופת המעצר, המדינה טוענת כי התנהגותו של העורר מלמדת באופן מובהק על הקושי לתת בו אמון – תוך הדגשת העובדה שכאשר נתפס מפר את תנאי החלופה, היה זה בריחוק ניכר מן המקום שבו היה אמור להימצא, ותוך שהוא מטעה את השוטר באשר לזהותו ומבקש להתחזות לאחר. המדינה אף הוסיפה כי בשל האירועים שהתרחשו בעת שהעורר הפר את תנאי שחרורו נפתח כנגדו תיק חקירה נוסף וכי הוא חשוד במסגרתו בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הפרת הוראה חוקית והתחזות כאדם אחר במטרה להונות.

דיון והכרעה

19. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים אני סבורה שדין הערר להידחות.

20. באשר לתשתית הראייתית יש לומר כי צודקת המדינה בכך שכעת עם המצאתה של חוות דעת המומחה מטעם המז"פ בנושא סימני הירי שלמה התמונה המאפשרת לקבוע ללא היסוס כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית בעניינו של העורר, המצדיקה את מעצרו בשלב זה. מכל מקום, איני סבורה כי בגרסה שאותה מציג העורר, לפיה מיהו אחר היה

זה שביצע את העבירה המיוחסת לו באמצעות רכבו ללא רשותו, יש כדי להחליש מעוצמת הראיות שהוצגו על ידי המדינה.

21. כן צודקת המדינה בכך שהנסיבות של הפרת תנאיה של חלופת המעצר, להבדיל מאשר עצם הפרת התנאים (החמורה כשלעצמה) מטה בעניין זה את הכף כנגד שחרורו של העורר. כידוע, חלופת מעצר מתבססת על האמון שנותן בית המשפט בנאשם, ומשזה נשמט, נשמטת גם החלופה (ראו: בש"פ 769/15 אבו עסב נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (9.2.2015), וההפניות המובאות שם). אכן, לא כל הפרה של תנאי שחרור תיענה בביטולה של חלופת המעצר (ראו: בש"פ 8112/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (14.12.2014)). אולם, בנסיבות שבהן העורר הפר את תנאי השחרור בעודו ממתין להחלטה בעניינו על בסיס תסקיר מעצר, מרחיק מרחק לא מבוטל ממקום מעצר הבית ואף חשוד בביצוע עבירות נוספות במהלך אותה ההפרה ממש – עוצמת ההפרה היא כזו אשר אינה מאפשרת ליתן בשלב זה אמון בעורר.

22. אשר על כן: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ו בתמוז התשע"ו (1.8.2016).

ש ו פ ט ת